הכא ביתר מעשר. והשתא לא צריכי לשנויי לריש לקיש הא דידיה הא דרבים:

בי פליגי בשיש ברגליה שלשה וגבוהה עשרה. והא דתנן בפרק קמא דשבת (ד' ז:) זרק למעלה מי' והלכה ומתה בתוך כל שהוא פיאה. קליעת הזמורה המתוחה מקונדס לחבירו ודוגמתו פיאה נכרית במסכת שבת (ד' סד:): **הא דרבים.** הך בתרייתא[ט] משום ר' יהודה בר' מנימא אמרה ושיה לא קשיא ליה: **אי אמרת בשלמא.** קמייתא על גבן משום הכי אצרי ליעגן בכלאים וביותר מעשר דלמי בעלמא לא אצרי ליעגן בכלאים אבל לא לשבת ועל כרחיך כרב סבירא ליה שפיר: **ומש"ה תימרא דשני ן.** בכלאים בין עשר ליותר מעשר מן הלד: **אע"פ שנקי.** רבי יהושע בהלכות בכלאים שאל ממנו דבר זה: **קניס הדוקרנין.** מגופין דלקר יתד הנעוץ בקרקע: **דדי להעמיד בה דלת.** כל שהוא ואפילו יכול להעמיד בה דלת של קנין דיה. קנין של שבלים: **מנקפת.** חור שביר הדלת סובב בו ומע"פ שמיגה לריכה דלת מיהו חזיק לדלת בעינן: **לריכין ליגע.** קנה שעל גבן לקניס שבגדדין או לפילו תלויה למעלה מהן בחוט: **עובדא בי ריש גלותא.** שהקיף להמיר רחבה למטלטל בה ועשה בהן פתחים הרבה יותר מעשר ועשה להן פיאה ולא נגעו לקניס של מטה: **ליפה.** שער העשוי כליפה: **וחכמים פוטרים.** מפני שלמעלה בעיגול הוא מלר ואינו רחב מרובע ואין פתח פחותה מד' רוחב: **ושון שאם יש ברגליו עשרה.** גובה קודם שיתחיל לעגל: **חייבת.** להא יש בה עשרה גובה ברוחב מרובע ואפילו כל העיגול פחות משאר אם יעור פחת כשר הלמת רוחב מרובע ואפילו כל העיגול פחות משאר אם ליכין ליגע להא הכשירה לפחת ברגליה היא והעיגול מפסיק בין מקרה העליונה למזוזות וקתני חייבת: **תני.** לפרושי פלוגתייהו אחת. ליטעמ' אחריונה **ואמר אביי** ומפירוש לחלני ילפינן לאין לריכין ליגע: **הכל מודיס גבוהה עשרה ואין ברגליו שאפי' דלא כלום.** לכל בליר משלשה גובה מרובע קמיכתא היא ואין אם מפחת זה כלום שיהא רוחב מרובע: **אי נמי יש ברגליה גובה שלשה.** ופחת ברגליה רוחב ד' ואינה גובה עשרה עם העיגול ואינה רחבה ד' מעוגל ולמעלה: **ויש בה לחוק.** ולפחות העיגול ולהלחיבו למרובע בלא נפילת רוחב העיגול שהבנין אלוך לכאן ולכאן ואין הבנין כלה מכאן ומכאן למדת השער: **חוקקין להשנים.**

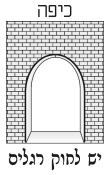
כיפה

יש לחוק רגליס

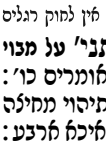
אין לחוק רגליס

פיאה מותרת לענין כלאים אבל לא לשבת ור' יוחנן אמר כמחיצות לשבת דלא כך מחיצות לכלאים דלא בשלמא דריש לקיש אדר"ל לא קשיא הא דידיה הא דרביה אלא דרבי יוחנן אדר' יוחנן קשיא אי אמרת בשלמא התם על גבן הכא מן הצד שפיר אלא אי אמרת אידי ואידי מן הצד מאי איכא למימר לעולם אידי ואידי מן הצד התם בעשר הכא ביותר מעשר ומנא תימרא דשני לן בין עשר ליותר מעשר דאמר ליה רבי יוחנן לריש לקיש לא כך היה המעשה שהלך רבי יהושע אצל ר' יוחנן בן נורי ללמוד תורה אף על פי שבקי בהלכות כלאים ומצאו שיושב בין האילנות ומתח זמורה מאילן לאילן ואמר לו רבי אי גפנים כאן מהו לזרוע כאן אמר לו בעשר מותר ביותר מעשר אסור במאי עסקינן אילימא על גבן יותר מעשר אסור והתניא [ט] היו שם קנין הדוקרנין ועשה להן פיאה מלמעלה אפי' ביותר מעשר מותר אלא לאו מן הצד וקאמר ליה בעשר מותר יותר מעשר אסור שמע מינה: גופא אמר רב חסדא צורת הפתח שעשאה מן הצד לא עשה ולא כלום ואמר רב חסדא צורת הפתח שאמרו [א] צריכה שתהא בריאה כדי להעמיד בה דלת ואפילו דלת של קשין אמר ריש לקיש משום ר' ינאי צורת הפתח צריכה היכר ציר [ב] מאי היכר ציר אמר רב אויא אבקתא אשכחינהו רב אחא בריה דרב אויא לתלמידי דרב אשי אמר להו אמר מר מידי בצורת הפתח אמרו ליה לא אמר ולא כלום תנא צורת הפתח שאמרו קנה מכאן וקנה מכאן וקנה על גביהן לריכין ליגע או אין לריכין ליגע רב נחמן אמר [ג] אין לריכין ליגע ורב ששת אמר לריכין ליגע אזל רב נחמן ועבד עובדא בי ריש גלותא כשמעתיה א"ל רב ששת לשמעיה רב גדא זיל שלוף שדינהו אזל שלף שדינהו אשכחוהו דבי ריש גלותא חבשוהו אזל רב ששת קם אבבא א"ל גדא פוק תא [ד] נפק ואתא אשכחיה רב ששת לרבה בר שמואל אמר ליה תני מר מידי בצורת הפתח א"ל אין [ה] תניא כיפה ר"מ מחייב במזוזה וחכמים פוטרין ושון [ג] שאם יש ברגליה עשרה שהיא חייבת אמר אביי הכל מודים אם גבוהה עשרה ואין ברגליה שלשה אי נמי יש ברגליה שלשה ואין גבוהה עשרה ולא כלום כי פליגי ביש ברגליה ג' וגבוהה עשרה ואין רחבה ארבעה ויש בה לחוק להשלימה לארבעה [ו] ר' מאיר סבר חוקקין להשלים ורבנן סברי אין חוקקין להשלים א"ל [ז] אי משכחת להו לא תימא להו לבי ריש גלותא ולא מידי מהא מתניתא דכיפה: **מתני'** [ח] הכשר מבוי ב"ש אומרים לחי וקורה וב"ה אומרים או לחי או קורה רבי אליעזר אומר לחיין משום ר' ישמעאל אמר תלמיד אחד לפני ר"ע לא נחלקו ב"ש וב"ה על מבוי שהוא פחות מארבע אמות שהוא ניתר או בלחי או בקורה על מה נחלקו על רחב מארבע אמות ועד עשר שב"ש אומרים לחי וקורה וב"ה אומרים או לחי או קורה א"ר עקיבא על זה ועל זה נחלקו: **גמ'** כמאן [ט] דלא כחנניה ולא כתנא קמא אמר רב יהודה הכי קאמר הכשר מבוי סתום כיצד ב"ש אומרים לחי וקורה וב"ה אומרים [י] או לחי או קורה ב"ש אומרים לחי וקורה למימרא דקא סברי ב"ש ארבע מחיצות דאורייתא [א] לא לזרוק משלש הוא דמיחייב לטלטל עד דאיכא ארבע ב"ה אומרים או לחי או קורה לימא קא סברי ב"ה שלש מחיצות דאורייתא לא לזרוק משתים הוא דמיחייב לטלטל עד דאיכא שלש: ר' אליעזר אומר לחיין: איבעיא להו ר' אליעזר לחיין וקורה קאמר או דילמא לחיין בלא קורה קאמר ת"ש [יא] מעשה ברבי אליעזר שהלך אצל רבי יוסי בן פרידא תלמידו לאובלין הוחיל וכגובה שלשה יש הכשר רוחב פתח רואין שבעה העליונים כאילו הן מחוקקין מבפנים ונראים כמלא הרגלים: **מתני' על מבוי שהוא פחות מארבע אמות.** רוחב פתחו: **גמ' כמאן דלא כחנניה כו'.** דקא סלקא דעתיה דהכי קאמר הכשר מבוי מפולש ב"ש חומרים כו': **ד' מחיצות דאורייתא.** הלכה למשה מסיני היא[יב] במחיצות דבעיי מד' מחיצות לא הוי לשון היחיד משום הכי בעי למי וקורה לתיהוי מחיצה מעליית: **לזרוק.** מרה"ר לתוכו משלש הוא דמיחייב דשלש מחיצות דאורייתא לשוויה רה"י אבל לטלטל בתוכו גזור דגזן עד דאיכא מרבע לגובלין

פיאה. (ט) גמ' אי מסכמת להו לבי ריש גלותא לא תימא להו ולא מידי:

(א) גמ' נפק ואתא אשכחו' רב ששת. כעין זה לקמן דף לט ע"א וכ"ק דף לח ע"ב:

(א) גמ' לא מלוכח משלש הוא דמיחייב לטלטל עד דאיכא ארבע. ברייתא. ב"ק ל"ח ע"ב. גיטין כ"ח ע"ב. ובמכ"ש אמעמ"ה לקמן (ועמ"ש בגיטין בתו"ד ס' אמ"ש ס"ק ל"ה):

מוסף רש"י

קנין הדוקרנין. מגופין כדקר, נעלין בתוך (לקמן טז.). ועשה להן פיאה מלמעלה. פתח קלונס מלמעלה מזה לזה (שם). אפילו ביותר מעשר. לשון, מותר. לזרוק הפתח מהני לכלאים אף ביותר מעשר (שם). אבקתא. מוכו מור שבאוסקופס שליר הלית מוכו וחכמים פוטרין. שלין שעור גלה לוחב ד' וכל פיפה מתקלקת בראשה לפחות מד' (יומא יא:). ושון שאם יש ברגליה עשרה. קולס שיתחיל העיגול ותמלעט לתכה, שהיא חייבת. שאפילו שהכל פתוס מ' ולמעלה יש בעור פתח בגובהה י' בוחב ד' (שם). הכל מודים אם גבוהה עשרה. בין הכל, ואין ברגליה שלשה. גובה, שנתמעט רוחב קולס שיגביה בגבה ג' (שם). כלום. דכל פחות מג' גובה כאין לד שם פתח של ד', ואפילו י"מ מודה שאין כאן פתחלה לומר מקום והשלם (שם). אי נמי יש ברגליה שלשה. קולס שנתמעט רוחבה מד' ואינה גבוהה י' בין הכל (שם). כי פליגי ביש ברגליה ג'. בוחב ד' ואינה רחבה ד' בגובהה י', שקולס שבגליה י' נתמעט רוחבה מד' וי"ס בה לחוק להשלים לפי שהעיגול מפסיק בין הפתח למעלה שבגליו אינו מתחבר (שם עי"ש הלילורים). ר' מאיר סבר חוקקין להשלים. הוחיל והתחיל בה ג' בוחב ד' שם פתח עליו ורוחק כאילו הוא חוק למעלה לתרחיב שלמטה (שם) דבר אחר בו שיעור וי"ס לחוק והשלים לכשיעור אמרינן כאילו חוק (שבת ז:) רואין אותו כאילו הוא חוק (לקמן קא:).